

Kvinnor och mäns inställning till gatu- och vägutformning

Merritt Polk

Göteborgs universitet

Jämställdhetsmålet inom transportsektorn

(Reg. Prop. 2001/02: 20)

- Transportsystemet ska vara utformat så att det svarar mot både mäns och kvinnors transportbehov.
- Kvinnor och män ska ges samma möjligheter att påverka transportsystemets tillkomst, utformning och förvaltning.
- Kvinnors och mäns värderingar ska tillmätas samma vikt.

Forskningsfrågor

- Upplever kvinnor och män utformningen av det befintliga vägsystemet på samma sätt?
- Har de samma preferenser angående hur olika delar av vägsystemets utformning fungerar i praktiken?
- Har de samma åsikter om möjliga åtgärder för att förbättra vägsystemets utformning med syfte att uppnå de övriga transportpolitiska målen?

Två metoder

1. Kvalitativ - intervjuundersökning
2. Kvantitativ - enkätundersökning

Enkätundersökning

- 3,000 slumpvisutvalda respondenter mellan 18 och 80 från hela Sverige
- Utskick i april t. o. m. maj 2004
- 57% svarade

Bakgrundsvariablerna

- **Kön:** Man, kvinna
- **Utbildning:** Folk- eller grundskola, gymnasium, universitet
- **Ålder:** Yngre (18 – 32), medel, äldre (65 – 83)
- **Inkomst:** Låg <10,000, mellan, hög >30,000
- **Bostadsort:** Landsbygd, tätort

Statistisk bearbetning

- Chi-2-test
- ANNOVA-test för skillnader mellan snittvärden

Könsberoende dimensioner

1. Väginformation
2. Personlig säkerhet
3. Bilkörning
4. De transportpolitiska målen

Positiva attityder till vägmarkeringar
i anslutning till följande

	<i>Procent</i>	M	K
Vägarbeten		77	76ns
Busshållplatser på landsbygden		67	74**
Övergångsställen		59	63ns
Tätorter		54	56ns
Avsmalningar i bostadsområden		49	52ns
Busshållplatser på landsbygden		46	51ns
Cykelbanor		43	51**
Landsbygden		39	33ns

Undviker jag ofta eller alltid följande platser under dagtid?

	<i>Procent</i>	K	M
Att gå i gångtunnlar		31	11***
Gångbroar		13	6***
Kollektivtrafik		19	19ns
Att cykla i glesbygd		12	8*
Parkområden		18	9***

Undviker jag ofta eller alltid följande platser på kvällen?

	<i>Procent</i>	K	M
Att gå i gångtunnlar		88	44***
Gångbroar		58	22***
Kollektivtrafik		42	25***
Att cykla i glesbygd		58	28***
Parkområden		89	49***

Procent som ofta eller alltid känner stress eller irritation vid följande

	K	M
Trafikstockningar	73	68**
Dåligt underhållna vägar	84	83ns
Bristande belysning	66	49***
Vägarbete	48	35***
Dåligt vinterväglag	72	55***
Förare som inte håller avstånd	92	83***
Förare som kör för fort	69	55***
Förare som kör för långsamt	79	77ns

Framtida lösningar

Procent som var positiva	K	M
Åtgärder för att minska avgasutsläpp	78	65***
Åtgärder för att förbättra kollektivtrafik	76	67***
Mer kontroll att vägskyltar syns	74	68**
Belysning på GC-banor	80	57***
Belysning på trafikplatser på MV	70	59***
Belysning vid korsningar på landsbygd	72	52***
30 km/t i bostadsområden	54	40***
Höjd hastighet på MV	37	57***
Sänkt hastighet på småvägar	28	16***

Vägverket bör prioritera...

	<i>Procent</i>	T	K	M
Barn		85	89	82***
Gående och cyklister		75	84	67***
Människor med funktionshinder		74	82	67***
Kollektivresenärer		73	75	71*
Yrkestrafik		70	67	73ns
Bilresenärer		65	64	66ns
Äldre		60	68	52***
Lastbilstransporter		57	54	60*

Man kan tänka på skillnader i fyra dimensioner

1. Väginformation: **Inga skillnader**
2. Personlig säkerhet: **Stora skillnader**
3. Bilkörning: **Vissa skillnader**
4. De transportpolitiska målen och framtida lösningar: **Vissa skillnader**

Åtgärder för att nå ett mer
jämfäställt transportsystem

Personlig Säkerhet

- Färre tunnlar.
- Mer och bättre ljus på vägarna, speciellt vid korsningar och på GC-vägar.
- Förbättra underhåll, speciellt vid is och snö.
- Förbättra säkerhet på busshållplatser och vid övergångsställen.
- Öka antalet övergångsställen.
- Öka antalet broar för GC-trafik.
- Fler åtgärder för att minska fortkörning och 'tailgating'.
- Utveckla ISA.

De transportpolitiska målen

- Prioritera gåendes, cyklisters, handikappades och äldres behov.
- Prioritera säkerhet, en god miljö och tillgänglighet till alla.

För alla användare

- Förbättra vägmarkeringar och underhåll på landsbygden.
- Förbättra markeringar av avsmalningar.
- Mer kontroll att vägskyltar är synliga.
- Prioritera barns resebehov och säkerhet.
- Separera GC-vägar från vägbanan.

För alla användare

- Förbättra utformning av vägar kring dagis och skolor.
- Bättre underhåll på landsbygden.
- Förbättra kollektivtrafiken.
- Satsa på variabla hastighetsbegränsningar och alkolås.

Till sist...

- Har kvinnor och män olika värderingar när det gäller gatu- och vägutformningen?
- Hur kan vi integrera olika värderingar i planeringen?
- Hur kan vi åstadkomma ett mer jämställt transportsystem?
- Vad mer behöver vi veta?